

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2016/1871

z dnia 28 września 2016 r.

skierowane do Republiki Grecji w sprawie szczególnych pilnych środków, jakie Grecja powinna zastosować w związku ze wznowieniem przekazywania na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przekazywanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową do Grecji na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013⁽¹⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem dublińskim”) zostało zawieszane przez państwa członkowskie w 2011 r. w następstwie dwóch wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁽²⁾, w których zidentyfikowano systemowe braki greckiego systemu azylowego skutkujące naruszeniem praw podstawowych osób ubiegających się o ochronę międzynarodową przekazywanych z innych państw członkowskich do Grecji na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003⁽³⁾.
- (2) Od czasu wydania przez Europejski Trybunał Praw Człowieka wyroku w sprawie M.S.S przeciwko Belgii i Grecji w 2011 r. Komitet Ministrów Rady Europy śledzi sytuację w Grecji na podstawie sprawozdań z postępów, które Grecja jest zobowiązana przedkładać jako dowód wykonania wyroku, i na podstawie informacji przekazywanych przez działające w Grecji organizacje pozarządowe i organizacje międzynarodowe, takie jak Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (Biuro UNHCR).
- (3) W następstwie wyroku w sprawie M.S.S Grecja zobowiązała się do zreformowania swojego systemu azylowego w oparciu o krajowy plan działania w zakresie reformy azylowej i zarządzania migracją przedstawiony w sierpniu 2010 r. i zaktualizowany w styczniu 2013 r. (zwany dalej „greckim planem działania”). W dniu 1 października 2015 r. Grecja przedstawiła Radzie plan działania dotyczący wdrażania mechanizmu relokacji i hotspotów, w którym opisano także pewne priorytetowe działania, jakie należy podjąć, aby zagwarantować realizację uzgodnionych, ale dotychczas niezrealizowanych działań w obszarach azylu i przyjmowania.
- (4) Jednocześnie obecny kryzys uchodźczy i migracyjny nadal wywiera presję na greckie systemy azylowo-migracyjne, ponieważ jest to pierwsze główne państwo wjazdu na terytorium UE na szlaku biegnącym przez wschodni region Morza Śródziemnego. W okresie od stycznia do 12 września 2016 r. do Grecji przybyło nielegalnie 165 202 migrantów⁽⁴⁾. Mimo że wspólne oświadczenie UE–Turcja⁽⁵⁾ doprowadziło do znacznego ograniczenia dziennego napływu osób z Turcji do Grecji⁽⁶⁾, nałożyło także nowe obowiązki na władze greckie. Sytuacja w Grecji zmieniła się również znacząco wskutek faktycznego zamknięcia szlaku wiodącego przez Bałkany Zachodnie, co uniemożliwia obywatelom państw trzecich dalszą podróż. W efekcie 60 528 nielegalnych migrantów z państw trzecich utknęło w Grecji⁽⁷⁾. Jednocześnie mechanizmy relokacji nie zostały jeszcze w pełni wdrożone przez państwa członkowskie i tylko częściowo zmniejszyły presję, z jaką boryka się Grecja⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31).

⁽²⁾ M.S.S przeciwko Belgii i Grecji (nr 30696/09) oraz N.S. przeciwko Secretary of State for the Home Department, C-411/10 i C-493/10.

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiające kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. L 50 z 25.2.2003, s. 1), zastąpione rozporządzeniem (UE) nr 604/2013.

⁽⁴⁾ Dane Frontex z dnia 12 września 2016 r.

⁽⁵⁾ Oświadczenie UE–Turcja z dnia 18 marca 2016 r.

⁽⁶⁾ Zobacz sprawozdania Komisji w sprawie postępów w zakresie realizacji oświadczenia UE–Turcja http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/index_en.htm.

⁽⁷⁾ <http://www.media.gov.gr/index.php>, wyświetlone w dniu 27 września 2016 r.

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady, szóste sprawozdanie w sprawie przesiedleń i relokacji COM (2016) 636 final.

- (5) W dniu 10 lutego 2016 r. Komisja skierowała do Republiki Greckiej pierwsze zalecenie w sprawie pilnych środków, jakie Grecja powinna zastosować w związku ze wznowieniem przekazywania na mocy rozporządzenia dublińskiego, zwane dalej „pierwszym zaleceniem” (¹). W dniu 15 czerwca 2016 r. Komisja skierowała do Republiki Greckiej drugie zalecenie w sprawie pilnych środków, jakie Grecja powinna zastosować w związku ze wznowieniem przekazywania na mocy rozporządzenia dublińskiego, zwane dalej „drugim zaleceniem” (²). W obu zaleceniach stwierdzono, że bez znaczącej poprawy sytuacji panującej w Grecji Komisja nie będzie mogła określić swojego stanowiska w kwestii ewentualnego wznowienia przekazywania do Grecji na mocy rozporządzenia dublińskiego.
- (6) W dniu 14 lipca 2016 r. Komisja otrzymała od Grecji ogólny przegląd sytuacji osób ubiegających się o azyl w tym kraju oraz postępów w zakresie nierozstrzygniętych kwestii zawartych w drugim zaleceniu.
- (7) W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 18 września 2016 r. władze greckie otrzymały 28 752 wnioski o udzielenie azylu. W dniu 1 września 2016 r. Grecja poinformowała Komisję o pomyślnym zakończeniu tzw. operacji rejestracji wstępnej, która rozpoczęła się dnia 8 czerwca 2016 r. (³). Celem tej operacji było zarejestrowanie wszystkich tych obywateli państw trzecich, którzy przybyli nielegalnie do Grecji przed dniem 20 marca 2016 r. i którzy chcieli ubiegać się o ochronę międzynarodową, ale nie zostali jeszcze skierowani do procedury azylowej przez władze greckie. Według dostępnych informacji (⁴) w czerwcu i lipcu 2016 r. na lądzie władze greckie zarejestrowały wstępnie 27 592 osoby jako osoby ubiegające się o azyl, które nie złożyły jeszcze wniosku. Dnia 1 września 2016 r. rozpoczął się proces składania tych wniosków. Kolejne 15 253 osoby poddano wstępnej rejestracji na wyspach od dnia 20 marca do dnia 18 września 2016 r., z czego 6 298 złożyło już wniosek o udzielenie azylu.
- (8) W piśmie z dnia 19 września 2016 r. Grecja przekazała Komisji dodatkowe informacje dotyczące aktualnej sytuacji osób ubiegających się o azyl w Grecji oraz postępów w zakresie reformy systemu azylowego. Władze greckie wyraziły także zaniepokojenie perspektywą ewentualnego wznowienia przekazywania na podstawie rozporządzenia dublińskiego, biorąc pod uwagę obecną liczbę migrantów zatrzymanych w Grecji, z których większość została już skierowana do procedury azylowej, a także ze względu na trudności, jakich doświadcza Grecja we wdrażaniu oświadczenia UE–Turcja. Władze te podkreśliły także, że liczba relokacji z Grecji do innych państw członkowskich utrzymuje się znacznie poniżej poziomu przewidzianego w decyzjach dotyczących relokacji.
- (9) Komisja odnotowała ulepszenia wprowadzone w greckim prawie krajowym w celu zapewnienia transpozycji nowych przepisów prawnych zawartych w wersji przekształconej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE (⁵) w sprawie procedur azylowych i niektórych przepisów zawartych w wersji przekształconej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE (⁶) w sprawie warunków przyjmowania. W dniu 3 kwietnia 2016 r. grecki parlament przyjął nową ustawę (ustawa nr 4375/2016), ale nie wszystkie jej przepisy weszły w życie (⁷). W dniu 22 czerwca 2016 r. parlament zatwierdził zmianę ustawy nr 4375/2016, w której między innymi zmienił skład komitetów odwoławczych oraz prawo osób ubiegających się o azyl do wysłuchania przez taki komitet (ustawa nr 4399/2016) (⁸). W dniu 31 sierpnia 2016 r. grecki parlament przyjął także ustawę dotyczącą dzieci uchodźców, będących w wieku szkolnym i przebywających w Grecji (ustawa nr 4415/2016) (⁹).
- (10) Od czasu przyjęcia obu zaleceń Grecja znacznie zwiększyła swoje możliwości w zakresie przyjmowania nielegalnych migrantów i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową. Zgodnie z informacją dzienną przekazaną przez władze greckie w dniu 14 września 2016 r. w tymczasowych ośrodkach recepcyjnych

(¹) Zalecenie Komisji z dnia 10 lutego 2016 r. skierowane do Republiki Greckiej w sprawie pilnych środków, jakie Grecja powinna podjąć w związku ze wznowieniem przekazywania na mocy rozporządzenia (UE) nr 604/2013 – C(2016) 871 final.

(²) Zalecenie Komisji z dnia 15 czerwca 2016 r. skierowane do Republiki Greckiej w sprawie pilnych środków, jakie Grecja powinna podjąć w związku ze wznowieniem przekazywania na mocy rozporządzenia (UE) nr 604/2013 – C(2016) 3805 final.

(³) <http://asylo.gov.gr/en/wp-content/uploads/2016/08/EN-01.08.2016-Press-Release-end-pre-registration.pdf>

(⁴) http://asylo.gov.gr/en/wp-content/uploads/2016/08/Preregistration-data_template_5_EN_EXTERNAL.pdf

(⁵) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60).

(⁶) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96).

(⁷) „Ustawa nr 4375/2016 dotycząca struktury i działalności służb azylowych, organu odwoławczego, służb zajmujących się przyjmowaniem i identyfikacją, ustanowienia Sekretariatu Generalnego ds. Przyjmowania, transpozycji do greckiego prawodawstwa przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (wersja przekształcona) i innych przepisów”, dostępna na stronie internetowej: <http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/bcc26661-143b-4f2d-8916-0e0e66ba4c50/o-prosf-pap.pdf>.

Aby władze greckie mogły wdrożyć ustawę w całości, będą musiały przyjąć akty wykonawcze w formie decyzji ministerialnych lub decyzji międzyresortowych.

(⁸) http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/resources/n_4399.2016.pdf

(⁹) https://www.alfavita.gr/sites/default/files/attachments/fek_ellinoglosi.pdf

dostępnych jest 62 987 miejsc dla nielegalnych migrantów oraz osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w Grecji⁽¹⁾. W dniu 14 lipca 2016 r. Grecja poinformowała Komisję, że „jest w stanie zapewnić schronienie, żywność i wszystkie podstawowe usługi przeważającej większości nielegalnych migrantów i osób ubiegających się o azyl zatrzymanych w Grecji” oraz że podejmuje starania, aby „zapewnić odpowiednie warunki bytowe dla całej populacji uchodźców”.

- (11) Ponadto Grecja przekazała w dniu 14 lipca informacje na temat planu zwiększenia liczby miejsc zakwaterowania dla wnioskodawców wymagających szczególnej troski, zwłaszcza dla małoletnich bez opieki. Przyświecał temu zamiar utworzenia kolejnych 700 miejsc do końca lata, oprócz 622 miejsc istniejących w lipcu, a także wykorzystania odrębnych pomieszczeń w ramach obecnych placówek przy pomocy wsparcia finansowego z UE do czasu wskazania nowych placówek dla małoletnich bez opieki. Nie udało się jednak osiągnąć tego celu: dnia 19 września 2016 r. Grecja poinformowała Komisję, że w schroniskach dostępnych jest 891 miejsc dla małoletnich bez opieki. Ośrodki te są obecnie zapełnione, a na liście oczekujących znajduje się 1 487 małoletnich bez opieki, których należy umieścić w odpowiednich ośrodkach⁽²⁾. Postępy w tym zakresie są więc powolne i nie ulega wątpliwości, że Grecja musi zwiększyć starania, aby zapewnić odpowiednią liczbę ośrodków recepcyjnych dla małoletnich bez opieki, a tym samym zaspokoić zapotrzebowanie na takie miejsca.
- (12) Pojawiają się także poważne trudności, jeśli chodzi o osoby przybywające wciąż na wyspy Morza Egejskiego. Maksymalne zdolności recepcyjne wynoszą 7 450 miejsc, natomiast całkowita liczba zarejestrowanych migrantów na wyspach na dzień 27 września 2016 r. wynosiła 13 863. Wolniejszy – choć nieprzerwany – napływ nowych przybyszów rodzi obawy dotyczące bezpieczeństwa, ochrony i higieny, a także nieodpowiednich warunków bytowych grup szczególnie wrażliwych.
- (13) Oprócz tego większość ośrodków w Grecji stanowią ośrodki tymczasowe, a niektóre z nich oferują tylko najbardziej podstawowe warunki zakwaterowanym tam osobom, takie jak żywność, woda, infrastruktura sanitarna i podstawowa opieka zdrowotna. Chociaż takie rozwiązanie może być wystarczające na bardzo krótki okres do momentu, kiedy osoby te będzie można przenieść do lepszych ośrodków, warunki panujące w niektórych ośrodkach nadal zdecydowanie odbiegają od wymogów określonych w dyrektywie 2013/33/UE w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową.
- (14) W styczniu 2016 r. Komisja i biuro UNHCR podpisały umowę o delegowaniu zadań na łączną kwotę 80 mln EUR w celu utworzenia 20 000 miejsc otwartego zakwaterowania (programy mieszkań na wynajem, bony hotelowe i programy rodzin przyjmujących) przeznaczonych głównie dla wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową, kwalifikujących się do relokacji⁽³⁾. Umowa o delegowaniu zadań została poddana przeglądowi w lipcu 2016 r. w celu uwzględnienia w programie zakwaterowania także możliwości przygotowania miejsc w ośrodkach relokacji, którymi zarządza UNHCR, oraz zawarcia w tekście jaśniejszych zapisów mówiących o tym, że grupa docelowa, do której kierowany jest program zakwaterowania, obejmuje nie tylko kandydatów do relokacji, lecz także inne osoby ubiegające się o azyl. Od czerwca liczba dostępnych miejsc zakwaterowania została znacznie zwiększona (o około 5 600). Spośród 20 000 miejsc zapewnionych przez biuro UNHCR wnioskodawcom kwalifikującym się do relokacji w ramach programu wynajmu w grudniu 2015 r. – według stanu na dzień 19 września – udostępniono 12 045 miejsc, w tym 3 404 miejsca w hotelach/całych budynkach, 6 559 miejsc w mieszkaniach, 385 miejsc u rodzin przyjmujących i 507 miejsc w wyspecjalizowanych ośrodkach dla małoletnich bez opieki⁽⁴⁾.
- (15) Z powyższego wynika, że Grecja wciąż musi poczynić postępy w ustanowieniu wystarczających i odpowiednich stałych ośrodków recepcyjnych dla osób ubiegających się o azyl, zapewniając przy tym ich należyty standard. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Grecję w piśmie z dnia 25 sierpnia łączna planowana pojemność 39 stałych ośrodków w kontynentalnej części kraju szacowana jest na około 32 700 miejsc. W piśmie z dnia 19 września władze greckie zapewniły, że nowe ośrodki zapewniające godne warunki bytowania, spełniające standardy unijne, zostały już wskazane i zostaną w całości odnowione. Pilne i skuteczne wdrożenie tych planów ma znaczenie priorytetowe, a biorąc pod uwagę, że niektóre obiekty tymczasowe zostaną przekształcone w obiekty stałe, należy utrzymać dostateczną pojemność ośrodków tymczasowych, co pozwoli uzupełnić ewentualne dodatkowe potrzeby związane z niespodziewanym napływem migrantów. Zgodnie z drugim zaleceniem władze greckie muszą ponadto przekazywać dokładniejsze dane na temat zdolności recepcyjnych, a także stale i kompleksowo oszacowywać potrzeby w zakresie całkowitej pojemności ośrodków recepcyjnych oraz ich rodzaju.

(1) <http://www.media.gov.gr/index.php>.

<http://trse-smi.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=d5f377f7f6f2418b8ebadaae638df2e1>.

Te tymczasowe kryzysowe oraz stałe ośrodki dla uchodźców i migrantów zostały utworzone w hotspotach na wyspach Morza Egejskiego oraz na lądzie.

(2) <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83>

(3) Chociaż priorytetowo traktowani będą wnioskodawcy zakwalifikowani do relokacji, działania te przyniosą również korzyść osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, które oczekują na połączenie z członkami rodziny w innym państwie członkowskim UE na mocy rozporządzenia dublińskiego, oraz osobom ubiegającym się o azyl w Grecji, zwłaszcza grupom szczególnie wrażliwym, w tym dzieciom pozbawionym opieki i odseparowanym od rodziców, osobom niepełnosprawnym, osobom starszym, osobom samotnie wychowującym dzieci, osobom przewlekle chorym, kobietom w ciąży itp.

(4) <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83>

- (16) Odnotowano znaczne postępy w zakresie tworzenia regionalnych biur azylowych. W greckiej ustawie przewidziano utworzenie regionalnych biur azylowych w Attyce, w Salonikach, w Tracji, w Epirze, w Tesalii, w zachodniej Grecji, na Krecie, na Lesbos, na Chios, na Samos, na Leros i na Rodos (¹). Na mocy decyzji dyrektora służby azylowej możliwe jest również tworzenie niezależnych oddziałów azylowych w celu zaspokojenia większych potrzeb służby azylowej. Do tej pory uruchomiono osiem regionalnych biur azylowych: w Attyce, w Tracji, w Salonikach, na Lesbos, na Samos i na Rodos. Utworzono ponadto dwa oddziały azylowe na Chios i na Kos, zwiększając ich całkowitą liczbę do pięciu. Zgodnie z przepisami prawa kolejne trzy regionalne biura azylowe mają zostać otwarte na wyspie Kos, w Epirze (Janina), na Krecie (Heraklion) i w Tesalii (Wolos). Oprócz tego konieczne jest rozbudowanie oddziału azylowego w Grecji Zachodniej (Patras), aby podnieść jego rangę do poziomu regionalnego biura azylowego. Utworzono również oddział relokacyjny w Alimos i oczekuje się, że rozpocznie on działalność dnia 26 września 2016 r.
- (17) W swoich sprawozdaniach władze greckie poinformowały też Komisję, że są w trakcie procesu rekrutacji większej liczby pracowników do służby azylowej w celu zwiększenia jej zdolności do rozpatrywania wniosków. Z informacji przekazanych w dniu 14 lipca 2016 r. wynika, że w służbie azylowej zatrudnionych jest w tej chwili 350 osób, czyli dwukrotnie więcej niż w 2015 r. Jedna trzecia z nich jest zatrudniona na podstawie umów na czas określony finansowanych ze środków UE i EOG. Grecki parlament zatwierdził kolejnych 300 stanowisk dla pracowników stałych, którzy zostaną zatrudnieni w najbliższych miesiącach. Stanowi to uzupełnienie personelu zatrudnionego na czas określony przez biuro UNHCR oraz ekspertów z państw członkowskich oddelegowanych za pośrednictwem EASO do greckiej służby azylowej na czas określony.
- (18) Na potrzeby rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu składanych przez nowych, wstępnie zarejestrowanych wnioskodawców, służba azylowa zamierza zatrudnić stopniowo w okresie od połowy września do połowy listopada 177 nowych pracowników, aby zwiększyć odpowiednio możliwości w zakresie składania i rozpatrywania wniosków: 56 pracowników będzie rejestrować wnioskodawców kwalifikujących się do relokacji, 25 pracowników będzie rejestrować wnioski objęte zakresem rozporządzenia dublińskiego, 7 pracowników będzie zajmować się jednoznacznie bezzasadnymi przypadkami w trybie procedury przyspieszonej, 60 pracowników będzie odpowiedzialnych za rejestrację i rozpatrywanie wniosków o objęcie ochroną międzynarodową w ramach zwykłej procedury, a 29 pracowników zostanie skierowanych do różnego rodzaju zadań o charakterze administracyjnym i statystycznym.
- (19) Ze względu na bardzo duży wzrost liczby osób ubiegających się o azyl kierowanych do procedury azylowej w Grecji, wyraźnie widać, że obecny i planowany poziom zatrudnienia w służbie azylowej nadal jest niewystarczający w stosunku do potrzeb związanych z odpowiednim rozpatrywaniem obecnych i spodziewanych w przyszłości spraw, szczególnie że zgodnie z przekazanymi przez Grecję w lipcu informacjami rozpatrzenie już złożonych wniosków może zająć nawet trzy lata. W piśmie z dnia 14 lipca 2016 r. władze greckie stwierdziły, że szybkie zwiększenie zatrudnienia nie jest możliwe ze względu na brak pracowników wyższego szczebla, którzy mogliby szkolić nowo zatrudnione osoby, a następnie doradzać im i nadzorować ich pracę. Należy jednak zapewnić dalsze wzmocnienie służby azylowej, zwiększając w tym celu znacznie liczbę pracowników i zasoby materialne, aby umożliwić jej rozpatrywanie rosnącej liczby wniosków o udzielenie azylu. W tym celu należy prowadzić wszechstronną i regularną ocenę potrzeb uwzględniającą liczbę wniosków o udzielenie azylu, które obecnie oczekują na rozpatrzenie i które prawdopodobnie będą równocześnie rozpatrywane przez grecką służbę azylową, oraz liczbę dostępnych pracowników potrzebną lub prawdopodobnie potrzebną do rozpatrzenia tych wniosków. Pozwoli to nie tylko oszacować zasoby ludzkie niezbędne do funkcjonowania służby azylowej, ale także ocenić, w jaki sposób Komisja, jej agencje oraz państwa członkowskie mogłyby pomóc Grecji w rozpatrzeniu tych wniosków w krótszym czasie.
- (20) Zgodnie z wyrokiem w sprawie M.S.S osoby ubiegające się o azyl muszą mieć możliwość wniesienia skutecznego środka odwoławczego przeciw odmownej decyzji dotyczącej ich wniosku. W tym względzie poczyniono już znaczne postępy. Ustawą nr 4375/2016 przyjętą w kwietniu 2016 r. ustanowiono organ odwoławczy oraz komitety odwoławcze. Należy teraz utworzyć odpowiednią liczbę tych komitetów odwoławczych, tak aby organ odwoławczy mógł rozpocząć funkcjonowanie w pełnym zakresie przed końcem 2016 r.
- (21) Niedawno przyjętą ustawą nr 4399/2016 ustanowiono nowe komitety odwoławcze. Są one odpowiedzialne za rozpatrywanie wszelkich odwołań od decyzji greckiej służby azylowej złożonych od dnia 24 czerwca 2016 r. W trybie priorytetowym komitety odwoławcze koncentrują się przede wszystkim na sprawach wnoszonych na greckich wyspach, tak aby przyczynić się do wdrożenia oświadczenia UE–Turcja. Pierwsze decyzje nowych komitetów odwoławczych zostały wydane w połowie sierpnia. Obecnie istnieje pięć takich komitetów. Ustawą nr 4399/2016 zmieniono także strukturę tych komitetów, tak że obecnie składają się one z trzech członków: dwóch sędziów sądu administracyjnego i jednego obywatela Grecji mającego odpowiednie wykształcenie i doświadczenie, którego kandydaturę proponuje biuro UNHCR lub Krajowa Komisja ds. Praw Człowieka.

(¹) Artykuł 1 ust. 3 ustawy nr 4375/2016.

- (22) Poprzednie komitety odwoławcze, powołane do rozpatrywania zaległych odwołań od decyzji azylowych, otrzymały początkowo dodatkowe uprawnienia do rozpoznawania – oprócz merytorycznych odwołań od decyzji organów pierwszej instancji – również odwołań od decyzji w sprawie wniosków odrzuconych ze względów dopuszczalności – zgodnie z oświadczeniem UE–Turcja. Stworzone w czerwcu dodatkowe komitety odwoławcze powinny zmniejszyć obciążenie pracą 20 komitetów odwoławczych zajmujących się zaległymi sprawami, dzięki czemu będą one mogły przyspieszyć postępowania w sprawie zaległych odwołań.
- (23) Większe postępy poczyniono w zakresie rozpatrywania zaległych odwołań w ramach starej procedury regulowanej dekretem prezydenckim nr 114/2010. Obecne zaległości obejmują około 8 075 spraw według stanu na dzień 21 września 2016 r. (z łącznej liczby około 51 000 spraw, które zostały uznane za część zaległości na początku 2013 r. oraz około 13 975 spraw w czerwcu 2016 r.). Władze greckie przyznały dokumenty pobytowe ze względów humanitarnych osobom, których wnioski o udzielenie azylu oczekiwały na rozpatrzenie od dłuższego czasu i które kwalifikują się do otrzymania dokumentu pobytowego ze względów humanitarnych lub z powodu innych wyjątkowych okoliczności zgodnie z grecką ustawą nr 4375/2016. Dokumenty pobytowe są wydawane na okres dwóch lat z możliwością przedłużenia ⁽¹⁾. Zapewniają one ich posiadaczom te same prawa i korzyści co osobom, które otrzymały status ochrony uzupełniającej w Grecji ⁽²⁾ i od tego momentu osoby te nie są już uznawane za osoby ubiegające się o azyl. Niektóre zaległe odwołania rozpatrywane są jednak pod kątem ich aspektów merytorycznych. Pomimo znaczących postępów poczynionych od czasu pierwszego zalecenia Grecja powinna kontynuować starania o wyeliminowanie zaległości w rozpatrywaniu odwołań w tej kwestii, zapewniając osobom z nierozpatrzonym odwołaniem możliwość wykonania prawa do skutecznego środka odwoławczego.
- (24) Biorąc pod uwagę wzrost liczby wniosków złożonych w Grecji od czasu wprowadzenia w życie oświadczenia UE–Turcja, tym bardziej niezbędny jest komitet odwoławczy w pełnym składzie, mający możliwość radzenia sobie z przewidywanym znacznym wzrostem liczby odwołań. Stała ocena potrzeb powinna być prowadzona także na podstawie liczby odwołań, które oczekują na rozpatrzenie przez różne organy odwoławcze i które najprawdopodobniej zostaną przez nie rozpatrzone.
- (25) Nowa ustawa (nr 4375/2016) zapewnia dostęp do bezpłatnej pomocy prawnej dla wnioskodawców na etapie odwoławczym. Środki potrzebne do wykonania tej ustawy w praktyce nie zostały jednak jeszcze wprowadzone. Dnia 9 września 2016 r. przyjęto decyzję ministerialną wykonującą przepis o pomocy prawnej zawarty w ustawie nr 4375/2016 i zgodnie ze stanowiskiem władz greckich po wydaniu decyzji należy podjąć wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia nieodpłatnej pomocy prawnej wszystkim wnioskodawcom znajdującym się na etapie odwołania złożonego w Grecji. Finansowanie potrzebne na wdrożenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało zapewnione za pośrednictwem programów krajowych realizowanych w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Dodatkowo, korzystając ze środków pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, zawarto z biurem UNHCR umowę o udzielenie dotacji na łączną kwotę 30 mln EUR ⁽³⁾. Dotacja ta jest wykorzystywana przez biuro UNHCR między innymi do zapewniania nieodpłatnej pomocy prawnej osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową na etapie odwoławczym do początku 2017 r., kiedy to władze greckie powinny wdrożyć własny system nieodpłatnej pomocy prawnej. Dnia 19 września Grecja poinformowała Komisję, że harmonogram dyżurów prawników zatrudnionych przez służbę azylową zostanie określony najpóźniej na początku 2017 r. Grecja powinna zastosować niezbędne środki, aby jak najszybciej zagwarantować prawo do nieodpłatnej pomocy prawnej w ramach procedury azylowej.
- (26) W nowej ustawie nr 4375/2016 przewidziano utworzenie nowej Dyrekcji ds. Przyjmowania oraz Dyrekcji ds. Integracji Społecznej, w skład których wchodzić będą wyspecjalizowane departamenty w ramach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Reformy Administracyjnej, zajmujące się przyjmowaniem i integracją małoletnich bez opieki, w tym zapewnieniem im przedstawiciela prawnego. Pomimo tego w dalszym ciągu istnieje konieczność przyjęcia przez władze greckie środków wykonawczych w celu zapewnienia w praktyce małoletnim bez opieki odpowiednich gwarancji procesowych i warunków przyjmowania. Chociaż decyzja ministerialna dotycząca ustalania wieku małoletnich bez opieki ubiegających się o udzielenie azylu została już przyjęta przez grecki rząd ⁽⁴⁾, konieczne jest jeszcze przyjęcie dodatkowo dekretu prezydenckiego, który powinien zawierać przepisy dotyczące skutecznego systemu opieki.
- (27) Organizacje pozarządowe wyraziły zaniepokojenie faktem, że wiele dzieci w Grecji nie ma dostępu do edukacji. Postępy w tym zakresie mają postać ustawy nr 4415/2016 przyjętej w sierpniu 2016 r., której celem jest między innymi zagwarantowanie wsparcia psychospołecznego i edukacji dla dzieci osób ubiegających się o azyl, a także sprawnej integracji w ramach greckiego systemu kształcenia tych dzieci, które pozostaną w Grecji, za pomocą przejściowego okresu przygotowawczego. Niezwykle ważne jest, aby te przepisy prawne zostały jak najszybciej wdrożone, skutecznie i w całości. Ponadto według niektórych organizacji pozarządowych sytuacja małoletnich

⁽¹⁾ Artykuł 22 ust. 3, ustawa nr 4375/2016.

⁽²⁾ Artykuł 28, dekret prezydencki nr 114/2010.

⁽³⁾ Umowę o udzielenie dotacji podpisano dnia 15 lipca 2016 r.

⁽⁴⁾ Decyzja ministerialna nr 1982/16.2.2016 (Dziennik Urzędowy, B' 335).

bez opieki jest ogólnie niepewna, gdyż pojawiają się głosy, że dzieci są wciąż przetrzymywane przez dłuższy czas w zatłoczonych ośrodkach, niespełniających wymogów sanitarnych, bez żadnego przedstawiciela ani dostępu do pomocy prawnej, dopóki nie zostanie dla nich znalezione odpowiednie zakwaterowanie⁽¹⁾. Zgodnie z motywem 11 brak odpowiedniego zakwaterowania dla małoletnich stanowi poważny problem, wymagający pilnego rozwiązania.

- (28) Komisja Europejska przekazała Grecji znaczne środki finansowe, aby wesprzeć ją w wysiłkach mających na celu dostosowanie greckiego systemu zarządzania azylowego do standardów UE. Od początku 2015 r. Grecji przyznano ponad 352 mln EUR w ramach pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych za pośrednictwem funduszy związanych ze sprawami wewnętrznymi (Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego), przekazując środki albo bezpośrednio władzom greckim, albo za pośrednictwem agencji unijnych i organizacji międzynarodowych działających w Grecji. W ramach tej kwoty około 90 mln EUR zostało przekazane bezpośrednio władzom greckim w lipcu 2016 r. w celu zwiększenia ich zdolności do poprawy warunków bytowych i zapewnienia podstawowej opieki zdrowotnej w ośrodkach zakwaterowania uchodźców, a także w celu przyjmowania migrantów i zapewnienia im opieki zdrowotnej. Znaczne środki finansowe (około 198 mln EUR), przeznaczone na zaspokojenie podstawowych potrzeb humanitarnych migrantów i uchodźców, przekazywane są również partnerskim organizacjom humanitarnym za pośrednictwem niedawno utworzonego Instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych. Finansowanie to przyczynia się do realizacji planu działania w sytuacjach wyjątkowych opracowanego wspólnie przez Komisję, władze greckie i odpowiednie zainteresowane strony w celu rozwiązania kryzysowej sytuacji humanitarnej na tym terenie i wdrożenia zapisów oświadczenia UE–Turcja.
- (29) Ta pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych jest niezależna od 509 mln EUR przyznanych Grecji na lata 2014–2020 za pośrednictwem jej krajowych programów w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, co uczyniło Grecję głównym beneficjentem funduszy związanych ze sprawami wewnętrznymi UE spośród wszystkich państw członkowskich.
- (30) Grecja powinna zapewnić pełne wykorzystanie tych zasobów finansowych w najbardziej efektywny i skuteczny sposób bez dalszej zwłoki. W tym celu należy jak najszybciej zakończyć trwającą właśnie rewizję greckich programów krajowych finansowanych z funduszy w zakresie spraw wewnętrznych (Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego), tak aby dostosować je do nowych priorytetów. Rewizja programu krajowego w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji jest już prawie ukończona, a tylko kilka kwestii wciąż wymaga rozstrzygnięcia, zanim będzie można przystąpić do jego zatwierdzenia. Jeśli chodzi o rewizję programu krajowego w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w której postępy są mniejsze, zrewidowana wersja programu powinna zostać jak najszybciej przedłożona Komisji do celów oficjalnych konsultacji. W kwestii organu odpowiedzialnego za zarządzanie tymi środkami, które przeniesiono z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Reformy Administracyjnej do Ministerstwa Gospodarki, Rozwoju i Turystyki, Grecja powinna bezzwłocznie zgłosić ukończenie procesu oficjalnego wyznaczenia nowego organu odpowiedzialnego, zgodnie z wymogami zawartymi w podstawie prawnej.
- (31) Zgodnie z tym, co stwierdzono w komunikacie Komisji z dnia 4 marca 2016 r. „Przywrócenie strefy Schengen”⁽²⁾, zapewnienie pełnego funkcjonowania systemu dublińskiego bezsprzecznie wpisuje się w szerszej zakrojone działania na rzecz stabilizacji polityki w dziedzinie azylu, migracji i kontroli granic. Działania te powinny doprowadzić do przywrócenia normalnego funkcjonowania strefy Schengen. Istotne jest zatem, aby Grecja w trybie pilnym podjęła zaległe działania określone w niniejszym zaleceniu. Jednocześnie priorytetem powinno być proponowane przez Komisję zreformowanie przepisów dublińskich⁽³⁾ w celu zapewnienia solidarności i sprawiedliwego podziału obciążeń między państwami członkowskimi. Obecnie trwają negocjacje w sprawie tego wniosku.
- (32) Regularne sprawozdania Grecji dotyczące postępów w realizacji tych działań, jak również inne istotne elementy, w tym wszelkie przyszłe informacje uzyskane od biura UNHCR i innych właściwych organizacji, będą niezbędne do bardziej precyzyjnego oszacowania, czy panujące warunki umożliwiają państwom członkowskim wznowienie indywidualnego przekazywania osób do Grecji na mocy rozporządzenia dublińskiego, biorąc pod uwagę, że liczba przekazywanych osób i kategorie osób, które mają być przekazane, powinny odpowiadać konkretnym osiągniętym postępom. Zgodnie z niniejszym zaleceniem Grecja powinna przedstawić zaktualizowane sprawozdanie do dnia 31 października 2016 r.
- (33) Komisja dostrzega znaczące postępy poczynione przez Grecję przy wsparciu Komisji, Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), państw członkowskich, organizacji międzynarodowych i pozarządowych w celu poprawy funkcjonowania systemu azylowego od czasu przyjęcia obu zaleceń. Grecja dołożyła wielu starań, aby wdrożyć niezbędne struktury instytucjonalne i prawne potrzebne do prawidłowego funkcjonowania

⁽¹⁾ Human Rights Watch, „Why Are You Keeping Me Here?” (Dlaczego mnie tu przetrzymujecie?), wrzesień 2016 r. https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/greece0916_web.pdf.

⁽²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: „Przywrócenie strefy Schengen – Plan działania”, COM(2016) 120 final z 4 marca 2016 r.

⁽³⁾ COM(2016) 270 final.

systemu azylowego. Komisja dostrzega przede wszystkim, że Grecja podjęła ważne kroki służące kierowaniu większości nielegalnych migrantów – za pomocą ich wstępnej rejestracji – do procedury azylowej lub procedury powrotu. Grecja zwiększyła także ogólne zdolności recepcyjne oraz możliwości służby azylowej, znacznie zmniejszyła zaległości w rozpatrywaniu odwołań oraz powołała nowe komitety odwoławcze, a także przyjęła ramy prawne dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej oraz dostępu małoletnich do państwowego kształcenia.

- (34) Grecja wciąż jednak boryka się z trudnościami związanymi z dużą liczbą nowych wnioskodawców starających się o azyl, a zwłaszcza z wprowadzeniem w życie wstępnej rejestracji, a także dalszym nielegalnym napływem migrantów – nawet jeśli jego poziom jest niższy niż przed marcem 2016 r. Oprócz tego musi podjąć dalsze zdecydowane kroki w kierunku wyeliminowania pozostałych niedociągnięć systemowych istniejących w greckim systemie azylowym, zwłaszcza w kontekście niedostatecznej pojemności ośrodków recepcyjnych. Stosownie do dalszych postępów, przy wznowieniu w przyszłości przekazywania osób do Grecji na mocy rozporządzenia dublińskiego należy wziąć pod uwagę wpływ tej trudnej sytuacji na ogólne funkcjonowanie systemu azylowego i dlatego przekazywanie to powinno być wznawiane stopniowo, z uwzględnieniem poszczególnych przypadków. W tym zakresie należy unikać nakładania na Grecję ciężaru, którego kraj ten nie będzie w stanie udźwignąć.
- (35) W niniejszym zaleceniu określono środki, które władze greckie powinny zastosować lub utrzymać w świetle zalecenia, aby takie stopniowe wznowienie przekazywania na podstawie rozporządzenia dublińskiego rozpoczęło się przed końcem grudnia 2016 r. W tym celu Grecja powinna jak najszybciej zrealizować wszystkie kroki określone w niniejszym zaleceniu. Komisja przewiduje podsumowanie postępów poczynionych w tym zakresie i wydanie dalszych zaleceń w grudniu 2016 r. W zaleceniach tych Komisja mogłaby określić, jaki jej zdaniem byłby odpowiedni zakres i charakter takiego stopniowego wznowienia przekazywania osób na mocy rozporządzenia dublińskiego, z należyтым uwzględnieniem specyficznych potrzeb wnioskodawców wymagających szczególnej troski, oraz w jaki sposób można by zarządzać tym procesem, w ścisłej współpracy z władzami greckimi.
- (36) Odpowiedzialność za decyzję o wznowieniu przekazywania w poszczególnych przypadkach spoczywa wyłącznie na organach państw członkowskich pod kontrolą sądów, które mogą występować do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie wykładni rozporządzenia dublińskiego,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Warunki przyjmowania i ośrodki dla cudzoziemców

1. Grecja powinna kontynuować starania, aby zapewnić na swoim terytorium wystarczającą liczbę miejsc w ośrodkach dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz zapewnić – we wszystkich tych ośrodkach – warunki przyjmowania spełniające normy określone w prawodawstwie UE, w szczególności w dyrektywie 2013/33/UE. W pierwszej kolejności Grecja powinna:

- a) w pełni zrealizować plany dotyczące stałych otwartych ośrodków recepcyjnych, w których można by zakwaterować wszystkie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, które już się zgłosiły lub mogą się zgłosić w przyszłości, oraz osoby pozostające na ich utrzymaniu, przez czas trwania procedury azylowej;
- b) stworzyć niezbędne dodatkowe miejsca zakwaterowania dla małoletnich bez opieki, tak aby wszyscy tacy małoletni ubiegający się o azyl byli natychmiast umieszczani we właściwych ośrodkach i nie byli przetrzymywani w nieodpowiednich warunkach, a także zapewnić utrzymanie takich ośrodków;
- c) skutecznie wdrożyć nowe przepisy dotyczące dostępu małoletnich do państwowego systemu kształcenia przez czas trwania procedury azylowej;
- d) zapewnić wnioskodawcom niezbędną opiekę zdrowotną, która obejmuje przynajmniej opiekę medyczną w nagłych wypadkach oraz podstawowe leczenie chorób i poważnych zaburzeń psychicznych.

Grecja powinna także zapewnić, aby oprócz ośrodków stałych dostępna była odpowiednia liczba tymczasowych otwartych ośrodków recepcyjnych lub aby możliwe było udostępnienie takich ośrodków w krótkim terminie, co umożliwi przyjęcie w odpowiednich warunkach niespodziewanego napływu osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz osób pozostających na ich utrzymaniu.

Władze greckie powinny przeprowadzić kompleksową ocenę potrzeb w odniesieniu do potrzebnej całkowitej pojemności ośrodków recepcyjnych oraz ich charakteru, a także stale aktualizować tę ocenę, uwzględniając nowe wydarzenia. Władze greckie powinny również zapewnić skuteczne i stałe zarządzanie wszystkimi ośrodkami recepcyjnymi, w tym hotspotami, i koordynację ich funkcjonowania oraz zapewnić właściwym ministerstwom odpowiednie zasoby na ten cel.

Dostęp do procedury azylowej przed organami pierwszej instancji i zasoby na nią przeznaczone

2. Grecja powinna kontynuować wysiłki mające na celu zapewnienie, aby wszystkie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową miały zagwarantowany skuteczny dostęp do procedury azylowej, w szczególności poprzez:

- a) określenie, ilu pracowników może potrzebować służba azylowa, aby móc rozpatrzyć wpływające wnioski o udzielenie azylu w terminach określonych w dyrektywie 2013/32/UE w sprawie procedur azylowych;
- b) bezzwłocznie przyspieszyć proces rekrutacji personelu do służby azylowej, tak aby mogła ona jak najszybciej i najefektywniej rozpatrzyć w terminie wszystkie wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej;
- c) zgodnie z przepisami ustawy ustanowić dodatkowe regionalne biura azylowe na Leros i na Krecie (Heraklion), w Tesalii i Epirze (Wolos i Janina) oraz rozbudować istniejące oddziały azylowe na Leros i w Grecji Zachodniej (Patras), aby podnieść je do rangi biur regionalnych.

Ocena potrzeb, o której mowa w lit. a), powinna być stale aktualizowana i powinna zawierać informacje na temat liczby zatrudnionych pracowników.

Organ odwoławczy

3. Grecja powinna kontynuować wysiłki mające na celu zapewnienie wszystkim osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową dostęp do skutecznego środka odwoławczego, zwłaszcza przez zapewnienie:

- a) pełnego funkcjonowania nowego organu odwoławczego przez utworzenie odpowiedniej liczby komitetów odwoławczych;
- b) odpowiednich zasobów ludzkich w ramach organu odwoławczego i komitetów, tak aby mogły one rozpatrzyć wszystkie oczekujące na to – a także przyszłe – odwołania, w tym odwołania złożone na podstawie oświadczenia UE-Turcja;
- c) jak najszybszego, a w każdym przypadku przed końcem 2016 r., rozpatrzenia wszystkich zaległych wniosków o kontrolę sądową decyzji administracyjnych, które są jeszcze nierozpatrzone.

Na podstawie pełnej i stale prowadzonej oceny potrzeb władze greckie powinny określić liczbę komitetów odwoławczych w ramach nowego organu odwoławczego, które będą niezbędne, aby rozpatrzyć wszystkie odwołania złożone przez osoby ubiegające się o udzielenie ochrony międzynarodowej, a także liczbę pracowników koniecznych, aby zapewnić sprawne funkcjonowanie tych komitetów.

Pomoc prawna

4. Grecja powinna zapewnić ramy prawne dotyczące faktycznego dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej oraz niezbędnej pomocy prawnej dla wszystkich osób ubiegających się o azyl w odniesieniu do kontroli sądowej decyzji administracyjnych dotyczących wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Grecja powinna w szczególności:

- a) skutecznie wdrożyć decyzję ministerialną dotyczącą świadczenia nieodpłatnych usług z zakresu pomocy prawnej;
- b) sprawnie przygotować zamówienie mające na celu stworzenie rejestru prawników, którzy mogą świadczyć takie usługi wnioskodawcom na etapie odwołania w Grecji.

Traktowanie małoletnich bez opieki i osób wymagających szczególnej troski podczas procedury azylowej

5. Grecja powinna zapewnić ustanowienie odpowiednich struktur zajmujących się identyfikacją wnioskodawców wymagających szczególnej troski, w tym małoletnich bez opieki, i opieką nad nimi. Grecja powinna w szczególności:

- a) pilnie wdrożyć odpowiednią procedurę dotyczącą opieki przez przyjęcie niezbędnego dekretu prezydenckiego mającego na celu wdrożenie odpowiednich przepisów na mocy ustawy nr 4375/2016;
- b) utworzyć Dyрекcję ds. Przyjmowania i departament ochrony małoletnich bez opieki oraz zatrudnić niezbędny personel, aby jak najszybciej zapewnić niezbędne gwarancje w ramach dorobku prawnego w dziedzinie azylu w zakresie poszukiwania rodziny, a także przedstawicielstwa prawnego;

- c) zapewnić wdrożenie procedur identyfikacji wnioskodawców o szczególnych potrzebach proceduralnych i recepcyjnych, aby mogli oni otrzymać niezbędne wsparcie psychospołeczne; dotyczy to w szczególności ofiar przemocy seksualnej i wykorzystywania seksualnego lub handlu ludźmi.

Wykorzystanie funduszy UE w ramach programów krajowych

6. Grecja powinna zapewnić pełne wykorzystanie przekazanych znacznych środków z funduszy UE, a w szczególności bezzwłocznie uruchomić zasoby dostępne w ramach jej krajowych programów Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, oraz zbadać możliwość uzyskania dodatkowego finansowania z funduszy strukturalnych. W tym kontekście Grecja powinna jak najszybciej zakończyć trwającą rewizję programów krajowych, aby lepiej dostosować je do nowych priorytetów, a także bezzwłocznie poinformować o zakończeniu procesu wyznaczenia nowego odpowiedzialnego organu, zgodnie z wymogami zawartymi w podstawie prawnej.

Sprawozdania z podjętych działań

7. Grecja proszona jest o przedłożenie do dnia 31 października 2016 r. sprawozdania dotyczącego postępów we wdrażaniu niniejszego zalecenia oraz zaleceń z dnia 15 czerwca i 10 lutego 2016 r. Sprawozdanie to powinno przede wszystkim zawierać opis działań podjętych w celu naprawienia pozostałych niedociągnięć wskazanych w niniejszym zaleceniu, w tym określenie, w jaki sposób władze greckie zapewniły lub zamierzają zapewnić niezbędne zasoby ludzkie i materiałowe, o których mowa w pkt 1–5 niniejszego zalecenia. Sprawozdanie to powinno także zawierać opis stale prowadzonych ocen potrzeb, o której mowa w pkt 1–3 niniejszego zalecenia. Sprawozdanie powinno zawierać również następujące informacje:

- a) całkowitą obecną i planowaną pojemność stałych i tymczasowych ośrodków recepcyjnych dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz charakter tych ośrodków;
- b) całkowitą liczbę wniosków o udzielenie azylu oczekujących na rozpatrzenie w pierwszej instancji;
- c) kompleksowe dane na temat wszystkich oczekujących na rozpatrzenie odwołań oraz decyzji wydanych w drugiej instancji, w tym w sprawach dotyczących dopuszczalności wniosków, przez nowe i stare komitety odwoławcze;
- d) całkowitą liczbę zatrudnionych obecnie i w przyszłości pracowników zajmujących się rozpatrywaniem wniosków o udzielenie azylu zarejestrowanych w służbach azytowych i Dyrekcji ds. Przyjmowania; oraz
- e) całkowitą liczbę zatrudnionych obecnie pracowników i planowanych nowych etatów oraz liczbę komitetów, które rozpoczynały działanie w organie odwoławczym.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 września 2016 r.

W imieniu Komisji
Dimitris AVRAMOPOULOS
Członek Komisji